

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ



Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Кафедра цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності

ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

Всеукраїнський громадський дитячий рух «Школа безпеки»

ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ

Матеріали
IV Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції
(20 квітня 2018 року, м. Київ)

КИЇВ – 2018

УДК 355.58
ББК 68.69
П78

Редакційна колегія:

Шмалєй С.В. – доктор педагогічних наук, професор (*відповідальний редактор*);

Володченкова Н.В. – кандидат технічних наук, доцент;

Виноградчий В.І. – доктор економічних наук, професор;

Гвоздїй С.П. – доктор педагогічних наук, доцент;

Дашковська О.В. – кандидат хімічних наук, доцент;

Крутов В.В. – доктор юридичних наук, професор;

Мазена М.А. – доктор медичних наук, професор;

Литвиновський Є.Ю. – кандидат педагогічних наук, ст. науковий співробітник

Редька І.В. – кандидат біологічних наук, доцент;

Слюсаренко Н.В. – доктор педагогічних наук, професор;

Філіповський О.В. – кандидат технічних наук, ст. науковий співробітник

Постолатій Т.О. – *відповідальний секретар.*

Затверджено до друку Організаційним комітетом ІУ Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції «Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України»

Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України: Матеріали ІV Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції. – Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. – 153 с.

Матеріали конференції висвітлюють результати різноспрямованих теоретичних і прикладних досліджень в сфері цивільного захисту, розкривають сучасний стан, напрями та перспективи розвитку освіти в галузі цивільної безпеки та формування культури безпеки життєдіяльності.

УДК 355.58
ББК 68.69
П78

© Автори статей, 2018
© НПУ імені М.П. Драгоманова

ЗМІСТ

Акчуріна С.Р., Клеєвська В.Л. Сучасний екологічний стан харківського лісопарку	9
Алтухова А.В., Кручина В.В. Влияние нитратов на организм человека	9
Басанець О.П., Басанець Ю.П. Вплив кліпового мислення на підготовку студентів мистецького спрямування	10
Баштан С.О. Організація екстреної медичної та домедичної допомоги за умов надзвичайних ситуацій	12
Бессмертна О.О., Владимирська І.В. Попередження надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру	13
Беспалова А.В., Файзуліна О.А. Экологические и технологические риски эксплуатации украинских аэс с точки зрения экологической безопасности	14
Бикович М.Р. Особливості надання екстреної психологічної допомоги постраждалому при техногенних небезпеках та надзвичайних ситуаціях	15
Блинская Ю.Н. Планирование медико-санитарного обеспечения населения в чрезвычайных ситуациях	18
Бобро О.В., Носков Д.О. Загальна профілактика постстресових розладів при надзвичайних ситуаціях	20
Богатов О.І., Попов В.М. Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт як вид самостійної роботи студентів	21
Богач В.І., Фурманчук С.А. Медико-санітарне забезпечення населення на випадок надзвичайних ситуацій	22
Бурлака Н.И., Вонгай П.В. Влияние электромагнитных полей на нервную систему	23
Вербій І.В. Соціокультурні цінності та небезпеки інформаційного суспільства	25
Виноградчий В. І. Проведення моніторингових досліджень рівня знань учнів щодо дій у надзвичайних ситуаціях та порядку укриття у захисних спорудах	26
Власюк О.А., Дашковська О.В., Погребняк В.П., Солоденко А.К. До проблем розроблення освітніх програм	27
Войтко О.В. Навчання з використанням гаджетів: загрози і виклики	28
Володченкова Н.В., Хиврич О.В. Управління ризиками підприємства методом дослідження небезпек та працездатності	30
Воронцова Е.В. Зарубіжний досвід у профілактиці та подоланні боулінгу	31
Гай А.Є., Коваль Р.Р. Геоінформаційна оцінка електромагнітного забруднення міста	33
Геліх А.О., Василенко О.О. Моніторинг протидії аварійним ситуаціям на молокопереробних заводах Сумської області	34
Гнеушев В.О., Прокопчук Н.М. Удосконалення аналізу статистики пожеж на торфовищах	35
Гогунський В.Д., Ярова І.А., Собянін І.В., Старченко Є.С. Перша долікарська допомога як складова культури безпеки	36

торфу умовної вологості) з кожного гектара, вигорання і пірогенна деградація болотних фітоценозів, загибель та вимушена міграція представників болотної фауни тощо.

Протягом останніх років «одноосібним лідером» за кількістю пожеж на торфовищах була Львівська область. Також траплялись пожежі на торфовищах Волинської, Рівненської, Житомирської, Київської та інших областей. Але абсолютне число пожеж на торфовищах мало що дає з точки зору аналізу реального стану справ із пожежною безпекою на цих природних об'єктах хоча б через те, що площі торфовищ по областях дуже різні. Для приведення статистичних даних до зіставного вигляду доцільно ввести поняття частоти пожеж на торфовищах ($K_{\text{чпт}}$), розуміючи під цим кількість пожеж, що виникала би, в середньому, на одній тисячі гектарів площі торфовищ за період, що аналізується:

$$K_{\text{чпт}} = 1000 \cdot N_{\text{пт}} / F_{\text{т}}$$

де $N_{\text{пт}}$ – кількість пожеж, що сталися на території області протягом періоду, що аналізується; $F_{\text{т}}$ – площа торфовищ в межах області, га.

Вихідні дані і результати виконаних на підставі трьохрічної статистики розрахунків коефіцієнту частоти пожеж на торфовищах п'яти областей України наведені в таблиці:

Область	Кількість пожеж на торфовищах за три роки	Площа торфовищ на території області, тис. га	Коефіцієнт частоти пожеж на торфовищах (за 3 роки)
Львівська	224	47860	4,68
Київська	135	21410	6,31
Житомирська	68	30120	2,26
Волинська	67	124630	0,54
Рівненська	44	106220	0,41

Як слідує з таблиці, найбільша пірогенна загроза існує для торфовищ Київської та Львівської областей. Вдвічі менша вірогідність займання торфів на Житомирщині. Цікаво те, що у Волинській та Рівненській областях, де промислово видобувається найбільше торфу в Україні, небезпека виникнення торфових пожеж на порядок нижча! Такий результат є підтвердженням того, що головна причина пожеж на торфовищах – це некваліфікована і не контрольована належним чином діяльність людини.

ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ

Гогунський В.Д., Ярова І.А., Собянін І.В., Старченко Є.С.

*Одеський національний політехнічний університет
yarova@opu.ua*

Найважливішою цінністю для громадянського суспільства є життя і здоров'я кожної людини, взаємна відповідальність і взаємна допомога всіх і кожному, тому розвиток культури безпеки особистості є актуальним завданням. Культура безпеки являє собою сукупність загальних і спеціально-професійних компетенцій, набутих головним чином в процесі здобуття середньої і висшої освіти. В свою чергу, компетенції з безпеки звичайно розглядають як систему знань, вмій і навичок, соціально мотивованих уявлень і поглядів, спрямованих у першу чергу на створення безпечних умов праці і безпечної середовища існування в невинних умовах. Щоденне життя можна вважати послідовністю більш-менш постійно повторюваних штатних ситуацій, в яких використовуються набуті знання. Але в деяких випадках виникають надзвичайні ситуації, коли людина потребує екстренної допомоги. Не завжди є можливість негайно надати кваліфіковану медичну допомогу, проте завжди одразу необхідно виконувати дії, спрямовані на підтримку і запобігання погіршенню стану здоров'я потерпілого.

Перша долікарська допомога – комплекс термінових заходів, що проводяться у випадку травмування або різкого погіршення самопочуття людині, спрямованих на збереження її життя і здоров'я, виконуваних із використанням підручних засобів на місці пригоди та під час транспортування постраждалої людини до медичного закладу.

Вміння надати першу долікарську допомогу є одною з найважливіших системних компетенцій сучасної людини. Державні нормативно-законодавчі акти [1] декларують необхідність навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях і визначають установи, що відповідають за цей процес. Однак не існує чітко регламентованих механізмів і програм такого навчання. Згідно із Національним стандартом України [2], набуття знань щодо дій в надзвичайних ситуаціях і надання першої долікарської допомоги постраждалим починається під час навчання в загальноосвітніх навчальних закладах і продовжується в вищих навчальних закладах I – IV рівнів акредитації. Під час викладання курсів з безпеки життєдіяльності багато уваги традиційно приділяється базовим теоретичним знанням. Звичайно, це дуже важливо, тому що культура безпеки, світогляд особистості – це в першу чергу знання. Але ж набуття практичних вмінь і навичок також має суттєве значення, оскільки сучасне високотехнологічне середовище існування створює велику кількість небезпек для життя і здоров'я. Для формування необхідного рівня навичок поведінки і практичних дій людини в екстремальних ситуаціях необхідною є ретельна підготовка. В умовах обмеженої кількості часу, передбаченого навчальними планами бакалаврів і магістрів для вивчення дисциплін з циклу загальної і виробничої безпеки, логічним є опанування первинних вмінь і навичок з надання першої долікарської допомоги у межах практичних занять і самостійної роботи курсу «Безпека життєдіяльності». Для поглиблення набутих знань і навичок доцільною є організація факультативних курсів і кружків саме з вивчення принципів, знань і вмінь щодо надання першої долікарської допомоги. Для деяких спеціальностей технічного і гуманітарного профілю надання першої долікарської допомоги може вивчатися у вигляді окремого курсу, що входить до вибіркових дисциплін циклу загальної підготовки.

Література:

1. Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях: Постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 50, – С. 49.
2. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях: ДСТУ 5058:2008. – К.: Держспоживстандарт України, 2007. – 15 с.

МОДЕЛЮВАННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ СИТУАЦІЙ У ПРОЦЕСАХ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ

Городецький І.М., Мазур І.Б., Сафонов С.А.

*Львівський національний аграрний університет
ivanhor@i.ua*

Сучасні заходи та методи для вирішення задач проблем захисту населення і територій від небезпечних чинників надзвичайних ситуацій є більш досконалішими, збільшують можливості дослідження систем, дають змогу попередньо встановити небезпеки, запобігати їх розвитку, контролювати небезпеки, загалом знижувати ризики до прийнятного рівня під час роботи. Також сучасні інноваційні підходи дають змогу аналізувати небезпеки на етапах і фазах життєвого циклу систем, проектувати елементи контролю у процесах захисту населення і територій.

Небезпечні ситуації призводять до аварій, катастроф, які часто супроводжуються шкодою здоров'ю населення, природному середовищу. Соціально-політична ситуація, збільшення кількості небезпек вимагають активного використання сучасних методик та інструментів для аналізу ризиків, управління ними з метою розробки дієвих заходів

Наукове видання

ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ

Матеріали

IV Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції
(20 квітня 2018 року, м. Київ, НПУ імені М.П. Драгоманова)

Тези та повідомлення публікуються в авторській редакції

Підписано до друку 30.05.2018 р.

Формат – 60 x 84/16.

Ум.-друк. аркушів – 8,81

Друк цифровий. Папір офсетний.

Гарнітура Times ET.

Наклад – 100 прим. **Замовлення № 120**

Віддруковано у поліграфічному центрі «Доміно»

Тел. (068) 489-07-66

м. Харків, пл. Конституції, 2/2

www.cory-cory.com.ua